

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122012773
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122012773.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Lucie Bašistovej a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 09.03.2023 v Prešove v trestnej veci proti obžalovanému O. V., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 0T/145/2022 zo dňa 09.11.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

Obžalovanému O. V., nar. XX.XX.XXXX v T., trvale
bytom Y. XX, okr. T.-okolie,

u k l a d á:

Podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona s prihliadnutím na poľahčujúce okolnosti uvedené v ustanovení § 36 písm. j) a l) Trestného zákona a neprítomnosť priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Trestného zákona za aplikácie § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmiennečne o d k l a d á.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona u r č u j e skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 5 (päť) rokov.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 0T/145/2022 zo dňa 09.11.2022 bol obžalovaný O. V., nar. XX.XX.XXXX v T., trvale bytom Y. XX, okr. T., uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 04.07.2022 v čase o 15.29 hod. bol hliadkou OO PZ Drienov, na zastávke autobusu SAD v obci B. kontrolovaný ako vodič autobusu R., a.s. zn. Iveco Bus Crossway, bielej farby, EVČ: T., s prevádzkovou hmotnosťou 11350 kg, patriaci spoločnosti R. a.s., Ul. D. L., T., ktorý v tom čase riadil obvinený O. V. ako vodič verejnej hromadnej dopravy R., a.s., kde bol hliadkou PZ vyzvaný, aby sa podrobil dychovej

skúške, ktorej sa aj podrobil v čase o 15.29 hod. s výsledkom merania 1,23 mg/l čo predstavuje 2,56 promile,

za čo mu bol uložený podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona, s prihladnutím na § 36 písm. j) a l) Trestného zákona a za aplikácie § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložený.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona bola obžalovanému určená skúšobná doba podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, Trestného zákona bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 3 (tri) roky.

Proti tomuto rozsudku podal priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, okresný prokurátor odvolanie v neprospech obžalovaného, ktoré následne písomne odôvodnil tým, že trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu troch rokov nie je možné považovať za trest primeraný a splňujúci podmienky individuálnej a generálnej prevencie pri zohľadnení doterajšieho života obžalovaného. Rovnako tak sa podľa odvolateľa nie je možné stotožniť s odôvodnením súdu o neprimeranosti prísnejšieho trestu zákazu činnosti s poukazom na osobu páchatela, celkovú dĺžku výkonu profesie profesionálneho vodiča a jej takmer bez priestupkový priebeh držby vodičského oprávnenia. Odvolateľ je toho názoru, že na páchatela je potrebné pozerieť prísnejšie ako na bežného vodiča, nakoľko nenesie zodpovednosť len sám za seba a ostatných účastníkov cestnej premávky, ale aj za cestujúcich v prostriedku hromadnej dopravy - autobusu, ktorí sa spoliehajú na spôsobilosť vodiča na vedenie motorového vozidla. Uložený trest zákazu činnosti by bol akceptovateľný u bežného vodiča, avšak nie u vodiča profesionála. Je potrebné poukázať na možný následok trestného činu a teda na jeho nebezpečnosť pre spoločnosť. Samotný rozsah trestu vymedzuje trestná sadzba ustanovená pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 4 Trestného zákona (ďalej len Tr. zákona), ktorá je v porovnaní s ods. 1 dva až päťkrát prísnejšia pri treste odňatia slobody. Aj keď trestný zákon nevymedzuje povinnosť pri trestnom čine ohrozenia pod vplyvom návykovej látky ukladať aj trest zákazu činnosti, možno konštatovať, že uloženie tohto trestu jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry. Odvolateľ je toho názoru, že aj rozsah trestu zákazu činnosti by mal byť v danej veci posudzovaný s ohľadom na kvalifikovanú skutkovú podstatu predmetného trestného činu a mal byť uložený v primeranej výmere. Ako primerané sa javí uloženie trestu zákazu činnosti v trvaní najmenej 5 rokov. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti okresný prokurátor navrhol, aby Krajský súd v Prešove po preskúmaní trestného spisu a ním uvádzaných skutočností zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. OT/145/2022 o treste v neprospech obžalovaného O. V. a vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest zákazu činnosti vedenia všetkých druhov motorových vozidiel v trvaní 5 rokov.

K odvolaniu okresného prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, kde uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou Okresnej prokuratúry v Prešove. V plnom rozsahu sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu, ktorý postupoval pri rozhodovaní správne, neporušil základnú zásadu pri ukladaní trestu vyjadrenú v § 34 ods. 4 Tr. zákona. Obžalovaný zároveň uviedol, že sa ku skutku v plnom rozsahu priznal, úprimne ho oľutoval. K argumentácii odvolateľa, že by sa na neho ako na profesionálneho vodiča malo pozerieť prísnejšie, obžalovaný uviedol, že táto skutočnosť je už zohľadnená v právnej kvalifikácii trestného činu, pričom už samotnou právnou kvalifikáciou pociťuje horšie postavenie v trestnom konaní oproti bežnému vodičovi. Návrh okresného prokurátora na uloženie trestu zákazu činnosti v trvaní piatich rokov považuje za neprimeraný a nespravodlivý. Zákaz činnosti v trvaní troch rokov, tak ako mu bol uložený okresným súdom je dostatočný, nakoľko jeho uložením je ovplyvnený jeho pracovný a rodinný život z dôvodu, že po spáchaní skutku prišiel o svoje zamestnanie vodiča, čím stratil pravidelný príjem. Uvedeným je ohrozené jeho živobytie a vyživovacia povinnosť k jeho dvom maloletým deťom a manželke. S poukazom na vyššie uvedené obžalovaný navrhol, aby krajský súd odvolanie okresnej prokuratúry zamietol ako nedôvodné a rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. poriadku), podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť

napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a navyše, keďže obžalovaný urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku a bol poučený podľa § 257 ods. 5 Tr. poriadku, len pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku. S prihliadnutím na povahu odvolacích námietok, sa odvolací súd zamerlal práve na konkrétny rozsah, v akom bol predmetný rozsudok napadnutý, pričom však zohľadnil skutočnosť, že výrok o treste zákazu činnosti je súčasťou výroku o treste. Vzhľadom na to, že krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, preskúmal tak len napadnutý výrok rozsudku a po takomto preskúmaní dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora vo výroku o treste zákazu činnosti je dôvodné.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal okresný súd do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že prihliadal najmä na to, aby bol trest vyvážený, aby zabezpečil náležitú ochranu spoločnosti a prevýchovu páchatel'a, pričom súčasne iných odradil od páchania trestných činov a vyjadril morálne odsúdenie páchatel'a. Okresný súd prihliadol najmä na okolnosti a spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j/ a písm. l/ Tr. zákona nezistiac žiadne priťažujúce okolnosti v zmysle § 37 Tr. zákona a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Upravil tak s ohľadom na zistenú prevahu poľahčujúcich okolností k priťažujúcim okolnostiam trestnú sadzbu uvedenú v § 289 ods. 4 Tr. zákona jej znížením postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona a pri ukladaní trestu odňatia slobody vychádzal z trestnej sadzby 2 roky až 4 roky. Pri ukladaní trestu na spodnej hranici trestnej sadzby okresný súd zohľadnil okolnosť, že obžalovaný doposiaľ viedol riadny život a to aj na úseku dopravy, pričom však trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby neukladal z dôvodu, že obžalovaný sa tohto trestného činu dopustil ako vodič autobusu, teda vykonával činnosť v čase, kedy mohlo dôjsť k ohrozeniu života viacerých osôb, najmä cestujúcich. Výkon takto uloženého trestu odňatia slobody súd prvého stupňa odložil na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov. Dĺžku skúšobnej doby považuje okresný súd za primeranú na overenie toho, či u obžalovaného išlo o exces z jeho doteraz riadne vedeného života. Uloženie trestu zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 3 rokov považoval okresný súd vzhľadom na pozitívne množstvo alkoholu obžalovaným, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný viedol autobus verejnej dopravy, za primeraný a splňujúci podmienky generálnej a individuálnej prevencie pri zohľadnení doterajšieho profesionálneho a rodinného života obžalovaného. Pri ukladaní trestu zákazu činnosti okresný súd zohľadnil tiež skutočnosť, že obžalovaný je otcom nepľnoletých detí, o ktorých sa bude potrebné starať, pričom je s ohľadom na invalidný dôchodok osobou znevýhodnenou nájsť si iný druh práce. Zároveň podľa okresného súdu preventívne a sankčne pôsobí hlavne to, že obžalovaný stratil svoje dlhoročné zamestnanie. Uloženie prísnejšieho trestu zákazu činnosti nie je podľa názoru okresného súdu možné považovať za primeraný trest s ohľadom na osobu obžalovaného, ktorý za celú dobu držby vodičského oprávnenia, ako aj za minimálne 20 rokov výkonu zamestnania profesionálneho vodiča sa dopustil len dvoch priestupkov, preto si už týmto svojim správaním vytvoril priestor na to, aby súd neukladal prísnejší trest zákazu činnosti.

Podľa § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Na hlavnom pojednávaní okresný súd podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný. Obžalovaný zároveň poukázal na to, že od roku 1992 je držiteľom vodičského oprávnenia na vedenie autobusu, ako vodič autobusu pracoval do roku 2021, kedy ho zamestnávateľ okamžite prepustil zo zamestnania. Za posledných 8 rokov najazdil na prímestských linkách 4 500 km mesačne. Pokiaľ ide o dôvod, prečo požil pred jazdou alkohol, uviedol, že mal isté rodinné problémy, navzájom si s manželkou vyčítali neveru a v ten deň to vyvrcholilo. Zhodne tak vypovedal aj v prípravnom konaní, kde uviedol, že dňa 04.07.2022 nastúpil v čase o 15.00 hod. linku v smere T. - G. hlavná stanica, pričom v čase, keď začal šoférovať už mal vypité, pretože od skorých ranných hodín až do 15.00 hod. popíjal alkoholické nápoje a to 0,04 l vodky a potom minimálne 5 piv zn. Šariš 12%. V čase okolo 15.00

hod. nastúpilo do autobusu okolo 15-20 ľudí. V obci B. zastavil na zastávke SAD, kedy prišla aj hliadka polície a vyzvali ho na dychovú skúšku, tejto sa dobrovoľne podrobil s výsledkom 1,29 mg/l.

Odpis registra trestov preukázal, že obžalovaný doteraz nebol odsúdený a nemá žiaden záznam. Z výpisu z evidenčnej karty vodiča vyplynulo, že obžalovaný je od 01.05.2001 držiteľom vodičských oprávnení kategórie C1, B1, D1, C1E a D1E, od 02.07.1987 je držiteľom vodičských oprávnení kategórie B, C, držiteľom vodičského oprávnenia kategórie D je od 18.11.1992, má spolu 2 záznamy o spáchaných priestupkoch v roku 2007 a v roku 2021, za ktoré bol postihnutý, pričom ani v jednom prípade sa nejednalo o priestupky spáchané pod vplyvom alkoholu, alebo závažnejším spôsobom konania.

Krajský súd po preskúmaní celého napadnutého výroku o treste dospel k záveru, že okresný súd pri ukladaní trestu obžalovanému správne poukázal na príslušné ustanovenia Trestného zákona, zásady ukladania trestov v § 34 Tr. zákona, osobitne v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zákona potrebu prihliadať najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy. Správne u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti, a to podľa § 36 písm. j), písm. l) Tr. zákona - viedol pred spáchaním skutku riadny život a priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval. Aj krajský súd považuje uložený podmienený trest odňatia slobody 2 rokov s odkladom na skúšobnú dobu 24 mesiacov s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a § 50 ods. 1 Tr. zákona za zákonný, spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a generálnej prevencie, ako i represívnej stránky trestu. Uložený trest súčasne v plnej miere odzrkadľuje závažnosť spáchanej trestnej činnosti, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Súčasne dostatočne vyjadruje morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou, preto zodpovedá zásadám ukladania trestov uvedených osobitne v § 34 Tr. zákona.

Krajský súd sa však stotožnil s odvolaním prokurátora smerujúcim proti výroku o treste zákazu činnosti, ktorý v uloženej výmere 3 rokov považuje v danom prípade za neprimerane mierny. Okresný súd pri ukladaní trestu zákazu činností nezohľadnil viaceré skutočnosti. Krajský súd zdôrazňuje, že obžalovaný vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky činnosť - viedol prostriedok hromadnej verejnej dopravy - autobus, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, pričom bolo u neho zistené pri dychovej skúške ovplyvnenie 1,29 mg na liter alkoholu v dychu, čo je v prepočte 2,69 promile alkoholu v krvi. Uvedená hodnota zodpovedá podľa všeobecne ustálených prepočtov ťažkej opitosti, pre ktorú sú typické prejavy ako ťažkosti s koordináciou, potácanie sa, psychické poruchy, agresivita. Krajský súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že obžalovaný je od 18.11.1992 držiteľom oprávnenia viesť vozidlá skupiny „D“, má teda dlhoročné skúsenosti profesionálneho vodiča autobusu a o to viac sa mal správať profesionálne a vylúčiť všetko, čo by nepriaznivo ovplyvnilo riadny, bezpečný výkon funkcie vodiča prostriedku hromadnej dopravy - autobusu, v ktorom sa vezú pasažieri, ktorí majú technicky zhoršené možnosti predchádzať zraneniam (nie sú pripútaní bezpečnostnými pásmi) a teda sú vyššie nároky na sústredenú a ohľaduplnú činnosť vodiča autobusu o to viac, že obžalovaný mal, ako už bolo vyššie konštatované, dlhoročnú prax. Bolo povinnosťou obžalovaného, práve z dôvodu jeho doposiaľ bezúhonného života v profesionálnej oblasti, si aj naďalej túto profesionalitu udržať, a to aj napriek jeho rodinným problémom, ktoré by nemali mať vplyv na výkon jeho povolania, bez ohľadu nakoľko vážnymi sa mu zdali byť. Vodič autobusu preberá zodpovednosť za bezpečnosť cestujúcich a za to, aby ich dopravil tam, kde potrebujú. O to viac je zarážajúca skutočnosť, že obžalovaný vedomý si nástupu do služby so začiatkom jazdy o 15.00 hod., navyše na frekventovanom úseku, požíval alkohol už od skorých ranných hodín a to až do 15.00 hod., teda kým nenastúpil na jazdu. Za významný fakt považuje krajský súd aj to, že obžalovaný si napriek požitíu väčšieho množstva alkoholu sadol za volant počas dňa, teda v oveľa hustejšej premávke s logicky vyššou šancou pri nameranej hladine alkoholu spôsobiť vážnejšie následky na zdraví, či majetku nielen cestujúcich, ale aj iných účastníkov cestnej premávky. Obžalovaný v stave ťažkej opitosti viedol v autobuse 15-20 pasažierov a týchto vystavil výraznému nebezpečenstvu. Úlohou a povinnosťou obžalovaného ako vodiča autobusu bolo správať sa mimoriadne zodpovedne a maximálne opatrne k pasažierom a rovnako tak k účastníkom cestnej premávky a predvídavo k situácii v cestnej premávke, ako aj správne vyhodnotiť a zvládnuť rôzne situácie na cestách. Požitie množstvo alkoholu obžalovaným však u neho vylúčilo možnosť plne sa sústrediť na jazdu.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd na podklade odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného napadnutý rozsudok z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. poriadku zrušil v časti celý výrok o treste a popri obdobnom rozhodnutí o treste odňatia slobody rozhodol inak vo výroku

o treste zákazu činnosti vodiča, nakoľko napadnutým rozsudkom obžalovanému uložený trest zákazu činnosti vodiča vo výmere 3 rokov považoval za neprimerane mierny. Následne krajský súd postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám rozhodol o uložení trestu zákazu činnosti vodiča obžalovanému vo výmere 5 rokov, ako trestu zodpovedajúcemu vyššie uvedeným hľadiskám pri ukladaní trestu zákazu činnosti vodiča.

Majúc na zreteli potom vyššie uvedené zásady pre ukladanie trestu a vyššie rozvedené okolnosti, za ktorých bol žalovaný trestný čin spáchaný, a ktoré charakterizujú pomery obžalovaného, jeho osobu a možnosti jeho nápravy, ako aj účel trestu vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zákona, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným spočívajúca v tom, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorenie podmienok na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a okolnosť, aby uložený trest súčasne iných odradil od páchania trestných činov a zároveň vyjadroval morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, dospel krajský súd k záveru, že takto uložený trest, vrátane trestu zákazu činnosti, predstavujú trest na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti primeraný a dostatočne individualizovaný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.